

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA
ONOR. IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' nhar it-Tlieta 18 ta' Lulju 2017

Numru 2

Rikors Numru 146/12 AE

Kim Catherine-Elizabeth Berglund Ellul

v.

George Grech

II-Qorti:

Rat is-sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-21 ta' Gunju 2013 li qed tigi riprodotta ghall-ahjar intendiment;

"Permezz ta' rikors guramentat prezentat fl-14 ta' Frar 2012 l-atrisci qegħda titlob li l-Qorti:-

"(i) Tiddikjara u tiddeciedi li meta l-intimat George Grech deher fuq il-kuntratt ta' bejgh pubblikat min-Nutar Erika Vella fl-4 ta' Frar 2002, li bih akkwista l-appartament internamente markat bin-numru dsatax (19), fil-blokk bla numru u jismu Verdala, f'Saint

George Park, Spinola, San Giljan, huwa ghamel dan f'isem u fl-interess ahhari tal-esponenti.

“(ii) konsegwentement tiddikjara lill-esponenti proprijetarja unika u esklussiva tal-imsemmi appartament.

“(iii) tikkundanna lill-intimat George Grech sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi lilu prefiss, jittrasferixxi favur l-esponenti kull sehem jew interess li jista' jkollu fl-imsemmi appartament.

“(iv) tahtar Nutar Pubbliku biex jippubblika l-att notarili opportun, fil-jum, hin u lok li din il-Qorti joghgobha tiffissa ghal dan l-iskop, u kuraturi deputati sabiex jidhru ghall-eventwali kontumaci fuq imsemmi att”.

“L-attrici ppremettiet li għandha ftehim mal-konvenut li jittrasferixxi l-fond f'isimha hekk kif tikkonkludi s-separazzjoni minn ma' zewgha u jkollha l-flus f'idejha biex tirrifondilu l-prezz tal-akkwist. Qalet ukoll li issa li nfirdet legalment minn ma' zewgha, tista' tirrifondi l-prezz tal-appartament lill-konvenut.

“It-tezi tal-attrici hi li meta fl-4 ta' Frar 2002 il-konvenut xtara l-appartament oggett ta' dawn il-proceduri, kien qiegħed jidher bhala prestanome tagħha.

“Il-konvenut wiegeb (fol. 7) li:-

- “1. Qatt ma kien hemm, lanqas fil-mument ta' xiri, xi forma ta' mandat *prestanome*.
- “2. Il-konvenut xtara fl-interess tieghu biss u halla lill-attrici u lill-uliedha tagħmel uzu mill-fond bi pjacir in konsiderazzjoni tal-fatt li kienet f'relazzjoni personali mieghu u bl-intiza cara li ser iħalliha tghix fihi diment li qegħda f'relazzjoni mieghu.

“Il-qorti semghet il-provi, trattattazzjoni tad-difensur tal-attrici, u rat l-atti li tinkludi n-nota ta' sottomissionijiet tal-attrici.

Fatti.

- “1. Il-kontendenti kienu f'relazzjoni flimkien.
- “2. L-attrici, mara mizzewwga b'zewgt itfal, kienet għaddejja minn problemi matrimonjali.
- “3. Permezz ta' kuntratt tal-4 ta' Frar 2002 l-attur xtara l-appartament numru 19, Verdala, Saint George's Park, Spinola, San Giljan.
- “4. L-attrici u wliedha kienu mill-bidunett ighixu f'dan il-fond.
- “5. Eventwalment ir-relazzjoni bejn l-attrici u l-konvenut spiccat.
- “6. Permezz ta' kuntratt pubblikat fit-18 ta' Gunju 2009 l-attur ittrasferixxa l-fond b'donazzjoni lill-uliedu Julian Grech u Sarah Grech.

- “7. Ulid I-attur ipprezentaw kawza sabiex I-attrici tigi zgumbrata mill-fond¹.
- “8. Min-naha tagħha fl-10 ta’ Mejju 2011 I-attrici pprezentat kawza² kontra wlid il-konvenut sabiex jigi ddikjarat li I-kuntratt ta’ donazzjoni sar b’qerq u hsara tal-jeddijiet tagħha gialadarba ssostni li I-fond kien inxtara mill-konvenut fl-interess tagħha.
- “9. Fil-5 ta’ Ottubru 2011 I-attrici sseparat legalment minn ma’ zewgha³.

Konsiderazzjonijiet legali.

“Min-nota ta’ sottomissionijet tal-attrici hu evidenti li tippretendi li I-konvenut xtara I-fond bhala *prestanome* tagħha. Din il-bazi tal-azzjoni. Fin-nota għamlet ampja riferenza ghall-gurisprudenza dwar il-mandat *prestanome*. Fil-kawza **Profs Anthony J. Mamo noe vs Nobbli Charles Sant Fournier noe** (deciza fit-2 ta’ Mejju 1957 – (Vol.XLIB.I.298) il-Qorti spjegat dan il-kuncett:

“Illi I-mandatarju prestanom huwa dak li apparentement jezercita drittijiet tal-proprietarju, mentri fir-realta’ mhux hlief il-mandatarju. Meta huwa, f’din il-kwalita’ ta’ mandatarju prestanom, jakkwista I-proprietra’ tal-haga immobili, ikun hemm att pubbliku li bih tigi lili trasferita I-proprietra’ tal-haga, u konvenzioni segreta fis-sens li huwa, pretiz akkwirent, mhux hlief mandatarju. Għar-rigward tat-terzi jibqa’ I-principju illi, rispett għal dawn, il-konvenzioniżżeek segreti li jidderogaw ghall-konvenzioni palezi, ma jipproducu I-ebda effett. Imma bejn il-mandant u I-mandatarju prestanom il-konvenzioni vera tipprevalixxi ghall-konvenzioni apparenti, u d-drittijiet u I-obbligi tal-mandatarju prestanom jigu retti mil-ligi tal-mandat, u I-hwejjeg minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant.”.

“Wahda mis-sentenza li ccitat I-attrici hi **Carmela Farrugia vs Giuseppe Farrugia** tal-Qorti tal-Appell⁴ fejn giekkonfermat li meta persuna tixtri fond fl-interess ta’ haddiehor, “... bis-sahha ta’ mandat li dik il-persuna I-ohra tkun tagħtu għal dan I-iskop, il-fond hekk akkwistat minn dak il-mandatarju jsir tal-mandant minn dak il-mument stess avolja I-mandatarju jkun għamel għamel I-akkwist tal-fond fl-isem tiegħu proprju u fl-att ma jkun issemmu xejn li I-fond qiegħed jinxтарa fl-interess tal-mandant.”⁵.

Fil-meritu.

¹ Julian Grech et vs Kim Catherine Elizabeth Berglund Ellul (1016/2009JA).

² Kim Catherine-Elizabeth Berglund Ellul vs George Grech et (461/2011).

³ Kuntratt pubblikat min-nutar Dr Liza Schembri (fol. 154).

⁴ 20 ta’ Novembru 1953. Ara sentenza ta’ din il-Qorti (Imħallef L. Schembri Orland) fil-kawza **David Mifsud et vs Peter Axisa et** tat-28 ta’ Frar 2013 fejn hemm rassenna utli ta’ gurisprudenza li titratta dan il-kuncett (ara pagni 17-19).

⁵ Insenjament li I-Qorti tal-Appell applikat fil-kawza **Judith Lucchesi nomine vs Rita Sultana proprio et nomine et** tat-3 ta’ Dicembru 2004.

“Il-qorti hi tal-fehma li l-atrīci ma rnekkilhiex tagħti prova li meta fl-4 ta’ Frar 2002 il-konvenut xtara l-fond oggett tal-kawza, kien qiegħed jixxri f’isimha. Il-qorti tqies li:-

1. Fil-kawza ta’ zgumbrament li għamlu ulied il-konvenut sabiex l-atrīci tigi zgumbrata mill-fond, id-difiza tal-atrīci hi li għandha “*jedd tabita fl-appartament 19, Verdala Court, St. George’s Park, Spinola, San Giljan, kif jigi pruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza.*”⁶. Fid-dikjarazzjoni annessa mat-twegiba qalet: “(vi) *Billi s-separazzjoni baqghet ma sehhitx, u r-relazzjoni bejn l-esponenti u George Grech baqghet soda, dan ried iserrhilha rasha li setghet tibqa’ tħix tul hajjitha f’dan il-post mingħajr inkwiet. Għalhekk kien anke kitbilha dan id-dritt fit-testment tiegħu biex zgur ma jkollhiex problemi ma’ uliedu, minhabba li huma qatt ma accettawha.*”⁷. Jekk kif qalet l-atrīci, waqt ir-relazzjoni l-konvenut għamel testament fejn iddispona li l-atrīci jkollha l-jedd li tibqa’ tħix fil-fond għal tul hajjitha, din fiha nnifisha hi prova li fid-data tal-akkwist il-konvenut ma kienx qiegħed jidher bhala prestanome tal-atrīci. Il-konvenut stess xehed: “*Dan il-post jiena semmejtu fit-testment. Mistoqsi f’liema kuntest semmejtu dan il-post fit-testment, nghid illi l-post ser inhalliha tħix fih sakemm tmu⁸.....Kim dejjem kienet tħidli illi trid saqaf fuq rasha. Jien dejjem kont nghidilha illi ser innizilha fuq it-testment illi hawnhekk ikollok id-dritt illi tħix sakemm tmu⁹.*” Ir-raguni tħidlik li kieku fid-data tal-akkwist Grech deher bhala mandatarju tal-atrīci, ma kienx ser iħallilha biss id-dritt ta’ abitazzjoni. Sahansitra l-konvenut xehed li meta lill-atrīci kien ighidilha dan il-kliem qatt ma qal lu li l-fond hu proprijeta tagħha¹⁰.
2. Mill-provi rrizulta li l-atrīci ma kellhiex il-mezzi finanzjarji sabiex tixtri l-fond. Hi kienet għaddejja minn separazzjoni aspra minn ma’ zewgha u kien biss snin wara li spiccat ir-relazzjoni bejn il-kontendenti li legalment infirdet minn ma’ zewgha. Il-qorti ma teskludix li bejn il-kontendenti seta’ sar kliem fis-sens li meta ssir il-fida personali u tircievi sehemha¹¹, l-atrīci tkun tista’ tixtri l-fond mingħand zewgha. Pero għal finijiet tal-ligi weghħda simili ma torbotx ghaliex ma saritx bil-miktub (Artikolu 1233(1)(a) tal-Kodici Civili).

⁶ Fol. 271.

⁷ Fol. 272.

⁸ Fol. 260.

⁹ Fol. 269.

¹⁰ Fol. 261.

¹¹ Madankollu l-konvenut eskluda kategorikament li qatt sar xi kliem f’dan is-sens (ara fol. 260) u fl-atti m’hemmx provi li jistgħu jwasslu lill-qorti biex tħid li din il-verzjoni li tat l-atrīci hi iktar kredibbli minn dak li qal il-konvenut.

- “3. Fl-affidavit l-attrici qalet: “*As I did not have the money, and I was still married with the community of acquests with my husband, George initially rented it on my behalf. We had a verbal understanding that I would eventually buy the flat for Lm50,000, and that George would help me conclude this purchase on account of my circumstances.*”¹² (enfazi tal-qorti). Sahansitra viva voce qalet: “*It was always discussed that I would have the right of enjoyment of the property and if I wanted and have the money, I can buy it for what he bought it*”¹³ (enfazi tal-qorti). Certament li dan il-kliem juri xenarju ferm differenti minn dak ta’ mandat *prestanome*. Li kieku George Grech xtara bhala mandatarju tal-attrici, ma kienx ikun hemm ftehim simili ghal dak li tallega l-attrici. Min jixtri bhala *prestanome* ghal ikun qieghed jixtri fl-interess tal-mandant tieghu minkejja li ma jissemmix fil-kuntratt ta’ akkwist.
- “4. Il-qorti temmen li l-konvenut ghamel l-arrangamenti sabiex jipprovdi proprjeta’ fejn tkun tista’ tghix l-attrici wara li ma kienx iktar possibbli ghaliha li tkompli tghix fid-dar matrimonjali (ara deposizzjoni tal-avukatessa Dr Rachael Bonello¹⁴). L-attrici stess qalet: “*George bought this property so that I would have somewhere to live. He bought it for me. There was no other reason to buy it.*”¹⁵ Pero’ b’daqshekk ma jfissirx li meta xtara l-fond dan ghamlu bhala mandatarju tal-attrici. Dan apparti li l-fond xtrah minn flusu minghajr ebda partecipazzjoni min-naha tal-attrici.
- “5. Fid-deposizzjoni ta’ Dr Bonello ma jinghadx li l-attrici qatt stqarret magħha li hi s-sid tal-appartament li nxtara fissem il-konvenut. Skond Dr Bonello kienet tat parir lill-attrici biex tizgura li Grech jagħmel testament fejn ihalli l-fond lilha. Pero’ dan ma rrizultax li ntqal fil-kuntest tal-verżjoni li tat l-attrici, cjoe’ li Grech xtara l-fond bhala mandatarju tal-attrici. Il-parir li tat Dr Bonello kien sabiex l-attrici jkollha protezzjoni jekk jigi nieqes il-konvenut. Pero’ ma ntqalx li dan il-parir ingħata ghaliex il-fond kien tal-attrici. Tant hu hekk li l-istess xhud qalet li kienet konxja li l-konvenut seta’ jbiegh il-fond izda “*...bit-testment kien ikollha another safeguard.*”¹⁶.

¹² Fol. 20. Hekk ukoll meta xehedet *vica voce* qalet: “*I am being asked whether my lawyer, who was assisting me in the separation, knew that I owned the property. I reply, I did not own it. I confirm that I never owned it. George Grech bought it in trust for me. This is in reply to the question that was made by Dr. Pullicino that all I had was a promise by George Grech that he would transfer the property in my name, subject to payment.*” (fol. 252). Għal dak li jirrigwarda l-kelma “trust” spjegat “*I did (recte, do] not know from where I picked the words trust. It is used all the time.*”

¹³ Fol. 252.

¹⁴ Fol. 265 (seduta 7 ta’ Dicembru 2012).

¹⁵ Fol. 249.

¹⁶ Fol. 267.

“6. Ghalkemm hu minnu li l-konvenut ma kellux cwievet tal-fond, pero’ daqstant iehor irrizulta li kien ihallas sehemu mill-ispejjez tal-kondominju. Irrizulta li l-konvenut kellel relazzjoni b’sahhitha mal-attrici u ma kien hemm l-ebda raguni ghalfejn ma kellux jafdhha. Dak li ghamel il-konvenut ghamlu b’intenzjoni tajba biex jakkomoda lill-attrici li minn jeddha iddecidiet li s-sitwazzjoni fid-dar matrimonjali ma kienitx tippermettilha li tkompli tghix ma’ zewgha u liberament iddecidiet li titlaq mid-dar¹⁷.

“7. Hu minnu li f’minuta ta’ kuntratt ta’ separazzjoni, iffirmata mill-Imhallef li dak iz-zmien kien jippresjedi l-qorti volontarja¹⁸, jinghad li l-attrici kellel tigi assenjata kreditu ta’ Lm49,500 fil-konfront tal-kumpannija Tasos Limited. Fil-minuta jinghad li b’digriet tad-19 ta’ Ottubru 2000 il-pqrtijiet kienu awtorizzati jinfirdu a bazi tagħha. Għalhekk suppost is-separazzjoni kienet ser tfisser dhul ta’ flus fil-but tal-attrici. Jidher li sa dak iz-zmien kienet għad m’hemmx kawza ta’ separazzjoni bejn il-konjugi Ellul quddiem Prim’Awla. Jirrizulta wkoll li d-difensur tal-konvenut kien intalab jaġhti parir dwar l-akkwist ta’ proprieta mill-attrici peress li ma’ zewgha kienet qegħda tiggarantixxi dejn, fosthom b’ipoteka generali. F’dan ir-rigward issir riferenza ghall-ittra datata 13 ta’ Gunju 2000¹⁹ indirizzata lill-konvenut fejn jinghad: “*So barring that both Banks release the Wife personally from the loan obligations and hypothecs, the idea of using the cash pay-out on the separation deed to then buy property in her own name is not recommended.*” (enfazi tal-qorti). Pero’ hu evidenti li ftit wara kolloks sfuma fix-xejn. Tant hu hekk li l-attrici pprezentat kawza ghall-fida personali quddiem il-Prim’Awla tal-Qorti Civili (**Kim Berglund Ellul vs Edward Ellul** (cit. numru 1792/2001). Min-numru tac-citazzjoni hu evidenti li c-citazzjoni giet prezentat fis-sena 2001. F’dak l-istadju ma kienx iktar possibbli li l-attrici tixtri l-fond għaladbarba ma giex pubblikat il-kuntratt ta’ separazzjoni u għalhekk spiccat ma rcevitx il-flus li skond il-minuta tas-separazzjoni kellel tircievi²⁰. Għalhekk ma jistax ikun li fiz-zmien tal-akkwist (Frar 2002) “.... kemm l-esponenti u anke l-intimat kellhom frashom li din is-somma l-esponenti kienet ser tigħorha mingħand zewgha meta ssir il-fida.”²¹ F’dan ix-xenarju l-verżjoni l-iktar kredibbli hi li l-konvenut, negozjant finanzjarjament b’sahħtu, xtara l-fond u

¹⁷ F’dan ir-rigward Dr Bonello xehedet: “*Il-klijenta tiegħi kienet determinata li toħrog mid-dar matrimonjali. Kienet deciza li ma kien hemm l-ebda kaz li tmur lura u tirrikonċilja ma’ zewgha. Hi kienet tħidli li lil George Grech thobbu immens u riedet tkompli hajjitha mieghu.*” (fol. 265).

¹⁸ Fol. 34-44.

¹⁹ Fol. 46.

²⁰ Sahansitra d-diversi abbozzi ta’ kuntratti ta’ separazzjoni li pprezentat l-attrici (KE8-KE17) wara dak awtorizzat mis-Sekond’Awla tal-Qorti Civili, kollha saru snin wara l-akkwist. Konkluzjoni li qiegħda tasal għaliha mill-fatt li fihom jingħad li t-tifel Oscar kellel 18 il-sena, filwaqt li fil-minuta approvata (fol. 34) jingħad li kellel 12 il-sena.

²¹ Paragrafu 20 tan-nota ta’ sottomissionijiet tal-attrici.

b'hekk l-attrici kompliet tghix fil-fond gialadarba kienet diga' harget mid-dar matrimonjali u kienet determinata li ma tirritornax lura taht l-istess saqaf ma' zewgha.

"Mequs dan kollu l-qorti m'ghandha l-ebda ezitazzjoni li tikkonferma li l-appartment numru 19, Verdala, Saint George's Park, Spinola, San Giljan ma ntarax mill-konvenut bhala prestanome tal-attrici.

"Ghal dawn il-motivi l-qorti qegħda taqta' u tiddeciedi l-kawza billi tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u tichad it-talbiet kollha tal-attrici bl-ispejjez kontra tagħha."

Minn din is-sentenza appellat l-attrici u l-attur appellat fil-kawza qed jitlob il-konferma tal-istess sentenza.

L-AGGRAVJU TAL-KONVENUT

L-aggravju tal-appellanti huwa essenzjalment wiehed u cioe` li fil-kuntratt tal-akkwist imsemmi l-appellat kien semplicement **prestanome** ghaliha u għalhekk qed titlob li jsir il-kuntratt biex il-fond in kwistjoni idur fuqha.

Illi fis-sentenza **Profs Anthony J. Mamo noe v. Nobbli Charles Sant Fournier noe (2 ta' Mejju 1957 – Vol.XLI.I.298)**, dan il-kuncett ta' **prestanome** gie deskrift hekk;

"Illi l-mandatarju prestanome huwa dak li apparentement jezercita drittijiet tal-proprietarju, mentri fir-realta` mhux hlief il-mandatarju. Meta huwa, f'din il-kwalita` ta' mandatarju prestanome, jakkwista l-proprietà `tal-haga immobili, ikun hemm att pubbliku li bih tigi lilu trasferita l-proprietà `tal-haga, u konvenzjoni segreta fis-sens li huwa, pretiz akkwirent, mhux hlief mandatarju. Għar-rigward tat-terzi jibqa' l-principju illi, rispett għal dawn, il-konvenzjonijiet segreti li jidderogaw ghall-konvenzjoni palezi, ma jipproducu l-ebda effett. Imma bejn il-

mandant u l-mandatarju prestanome il-konvenzjoni vera tipprevalixxi ghall-konvenzjoni apparenti, u d-drittijiet u l-obbligi tal-mandatarju prestanome jigu retti mil-ligi tal-mandat, u l-hwejjeg minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant.”

Dan il-bran jirrigwardja sitwazzjoni prevalent fil-kawzi li fihom gie diskuss dan il-kuncett u cioe` meta tigi akkwistata proprijeta` immoblli f'isem haddiehor.

Fis-sentenza **Norman Bezzina v. Anthony Caruana** (P.A. (RCP) – 28 ta’ Marzu 2003) dak li jissejjah il-mandatarju prestanome gie deskritt hekk:-

*“Illi l-mandatarju prestanome huwa dak li apparentement jezercita drittijiet tal-proprietarju, mentri fir-realta` mhux hlief il-mandatarju. Meta huwa, f’din il-kwalita` ta’ mandatarju prestanome, jakkwista l-proprietà tal-haga immobili, ikun hemm att pubbliku li bih tigi lilu trasferita lproprietà tal-haga, u konvenzjoni segreta fis-sens li huwa, pretiz akkwirent, mhux hlief mandatarju. Ghar-rigward tatterzi jibqa’ l-principju illi, rispett ghal dawn, il-konvenzionijet segreti li jidderogaw ghall-konvenzjoni palezi, ma jiproducu l-ebda effett. Imma bejn il-mandant u l-mandatarju prestanome il-konvenzjoni vera tipprevalixxi ghall-konvenzjoni apparenti, u d-drittijiet u l-obbligi tal-mandatarju prestanom jigu retti mil-ligi tal-mandat, u l-hwejjeg minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant.” (“**Antoine Vassallo vs Robert Vassallo**” (P.A. (JRM) – 7 ta’ Lulju 2011); “**Victor Pisani vs Grazio Mizzi et**” (P.A. (TM) – 19 ta’ Ottubru 2007);*

Fil-kawza deciza mill-Prim’Awla, fit-28 ta’ Jannar, 2004 fl-ismijiet **Emanuel Frendo v. Carmelo Azzopardi et** gie citat il **Pothier (Mandato Capo II Sezione iii para 2 No 59)**:

*“Se io ho incaricato taluno di comperarmi una certa cosa il mandatario che si e’ incaricato del mio mandato e che ha comprato e che si e’ fatto consegnare la cosa, deve restituirmela, ancorche ne avesse fatto l’acquisto in su nome.” L-istess haga jghid **Laurent, Principi di Diritto***

Civili, Tomo XXVIII, para.61:- ‘... il mandatario, sebbene tratti in nome proprio, rimane obbligato verso il mandante, ammenocche` non abbia rinunziato il mandato. Sinche` il mandato sussiste, il mandatario e` tenuto ad esiguirlo; dunque quando tratta con un terzo, quantunque in nome proprio, si presumu che, rispetto al mandante, egli abbia trattata nell’interesse di questo, e che abbia fatto la cosa di cui era incaricato’ u **I-Baudry Lacantinerie, Del Mandato, para. 608:-** ‘Se il mandatario ha contrattato in nome proprio, egli deve surrogare il mandante nei diritti acquisiti’ (v. pure Chironi, Diritto Civili, Studi, Vol. III, pag. 149).

Ara ukoll is-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Pisani v. Mizzi**, 29 ta’ Jannar 2010.

Illi fis-sentenza **Carmela Farrugia v. Giuseppe Farrugia** (P.A. – 20 ta’ Novembru 1953) jirrizulta car li I-Qorti għandha tinvestiga dwar x’kienet l-intenzjoni tal-mandatarju li jakkwista f’ismu propriu meta xtara u nfatti I-Qorti qalet hekk:

“Gie deciz, infatti, illi ‘il mero fatto di avere il mandatario stipulato l’acquisto di una cosa mobile o immobile in nome proprio, anziche’ in quello del mandante, non impedisce che il dominio della cosa stessa passi direttamente dal venditore nel mandante, quando e’ provata l’esistenza del mandato e non e’ messo in dubbio che il mandatario, nel fare l’acquisto, ebbe di mira di eseguire il mandato” (**C. Roma 4 Marzo 1882, Conti c. Felici, riportata fil-Fadda, Vol.IX, no.69**);

Din il-Qorti wara li analizzat il-provi mressqa f’din il-kawza, taqbel perfettament mal-konkluzjonijiet li waslet ghalihom l-ewwel Qorti u fil-verita` ma hemmx bzonn xi indagini twila biex twassal għal dik il-konkluzjoni. Dan ghaliex l-listess appellanti, meta xehdet, qalet li l-ftehim li kellha mal-appellat kien fis-sens li eventwalment kellha tixtri l-fond mingħandu meta jkollha l-meżzi biex tagħmel dan – għalhekk ma

harget xejn ghall-akkwist tal-fond kif hija stess anke tammetti fir-rikors tal-appell ghalkemm dan tal-ahhar ma hux rekwizit essenziali. Hija infatti qalet ukoll “*I have offered to have the property transferred in my name and I would pay George back*”. Kwindi f’ebda hin l-appellat ma kellu l-mandat biex jixtri f’isimha izda se mai l-appellant kella eventwalment tixtri l-fond u kella promessa minnu li jittrasferilha l-fond kif tkun tista’ tagħmel dan. Madankollu, tali promessa, ladarba saret verbalment biss ma għandha ebda saħha legali. **Artikolu 1233 1 (a) tal-Kodici Civili.**

Il-fatt li l-appellant mill-bidu kella l-pussess tal-fond ma huwa ta’ ebda ghajnuna għal din il-kawza izda biss se mai evidenza li l-appellat kien dispost iħalliha tabita fil-fond mingħajr hlas. Fl-arrangament bejn il-partijiet certament kienet mankanti l-intenzjoni li **fil-hin tax-xiri tal-fond** kienet qed takkwista l-appellant u mhux l-appellat.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi l-appell billi tichdu u tikkonferma interament is-sentenza appellata – l-ispejjez tal-ewwel Istanza kif decizi mill-ewwel Qorti u dawk tal-appell kollha a kariku tal-appellant.

Silvio Camilleri
Prim Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Joseph Azzopardi
Imħallef